

STORILJSKA KNJ
NOVO MESTO
Ms 107

Študijna knjiznica

Steziica

3

Leto V.

ELASILO LITERARNEGA KROŽKA NA NOVOMEŠKI GIMNAZIJI - MAJ 1957
ZBRAL IN UREDIL JANEZ KRAMAR - OPREMIL JOŽE PRŠEREN

Kramar Jenez

P r e m i š l j e v a n j e

I.

Tako mi je težko...
Nikogar ni,
ki mogel bi mu reči :
Ljubim te.

In misli grizejo...
In hladne kakor kamen
na srce
mi padajo.

II.

O, brat ti nepoznani,
ki trpiš, povej :
Zakaj vse to pehanje za nečem,
zakaj vsi klici po nečem,
zakaj, zakaj vse to... ?

III.

Dvanajstkrat v noč je zvon
kot skrite želje zaječal,
dvanajstkrat krik noči
tišino je razklal.

In zdaj, ko ura je strahov,
kot nekdanj ti,
so misli oživele,
in, kakor so prišle,
spet naj bi odletele,
saj dan ujeti jih ne sme;
prezgodnje in prečudne so
in ne bi razumeli me ljudje...

IV.

Da ni teh grenkih želj in misli v srcu,
z valovi val v daljo bi hitel.
Ne bil bi sam ;
in ko na skalo bi letel,
da razpršim se v nič,
~~se~~ ne bi vprašal :
kam ?

---XOX---

Kramar Jenez

P o z d r a v p o m l a d i

Pomlad, na krilih vetra že prihajaš, Pomlad, pozdravljena ^{srca} iz dna ~~==~~
oznanjaš spet ~~vstajenje,~~ Zavriskal človek bi naglas...
led in srca tajaš Pa nekaj me teži...
in budiš življenje. Kaj ni prišel še čas ?

Pomlad, o mene pa srce boli...

XXXXXXXXXX

Jože Prešeren

V e č e r

Lahno, počasi prišel preko hiš je večer
in legel na dušo in na srce.

Počasi, boječe
kot deklice plahe,
kadar so same
kot misel,
ki plazi se
kradoma vame.

Počasi, korak za korakom,
je segel nemir do srca ;
pristala, kot temna je ladja,
v srcu misel žalostna.

Jože Prešeren

P e s e m o b u p a

Nebo je jokalo,
solze so počasi drsele z dreves.
Je v meni jokalo,
solze pa so v srcu ostale.

Komu podaril bi solze ?
Komu podaril bol,
ki hoče, da joka srce ?
Zemlja, ki jemlješ že solze z dreves,
vzemi še moje solze.

Sintič Jože

O b r a č u n n a s a m e m

Marsikdo bi mislil, da je bilo naše življenje v internatu lenuharjenje. Ta bi morda celo porekel, da nismo znali prav razsoditi, oni pa bi trdil, da smo bili preveč jezиковi in poredni, jaz pa pravim, da je bilo vsakega nekaj, kajti mnogo smo se iz napak naučili.

Iz te zgodbe boste zvedeli, da smo znali na lep način poravnati spore, pa tudi nove smo reševali, če je bilo potrebno.

Sadje je začelo dozorevati in tu pa tam se je na drevju pojavil rumen list. Jesen, to je bil internatski praznik, ali velike počitnice, kajti ne morete si nas predstavljati, kolikokrat smo z lačni mi trebuhu korakali v strmino, proti sadovnjakom. Domov pa smo se vračali siti in s polnimi žepi jabolk in hrušk. "Danči, kje je Karl Dolgo ga že čakamo !" "Kaj jaz vem, kje je !" jezno odgovori. "Kdo bo danes sodil ?" vprašam fante in pogledam Danča. "Boš ti ?" "Kaj bom jaz, kar ti daj.". Stal je ob bukvi in gledal skozi redko grmovje, kdaj se prikaže Karl, kajti danes bi moral biti on obtoženec

mi pa sodniki. "Že gre !" pripomne Danči in razgrne robidov grim.
 "Kaj je razbojniki ? Rabutate ? Danč, tebi sem še od včeraj dolžan ! Če boš priden, če mi dosti narabutaš, jih ne boš dobil, če ne ti pa kljun zlomim na pet delov !" "Karl, bolj počasi ! Danes bomo drugače postopali, kot smo kdaj, drugače !" "Kdo bo z mano postopal, ti ? Samo naredite mi kaj, če si upate ! Kar naskočite me, vse vas zmlati in razmečem naokrog. Ne boste jo poceni odnesli. Ti, Danči, jih boš še najprej dobil, če ne boš tiho, razumeš !" in pokroviteljsko je pogledal najprej brata, nato pa mu je pogled obtičal na naših trdih in odločnih obrazih. "Kaj se vsi tako držite ? Kaj ti je, da si tako molčeč ? Gremo rabutat ! Za mano, alo !" Klical nas je, kot kliče poglavar svojo razbojniško tolpo, vendar to-pot so ga pajdaši razočarali, kajti njegova najzvestejša prijatelja Milan in Pero nista niti trenila, ko sta slišala njegovo povelje. "Torej ste me prevarili, povejte mi, kaj ste hoteli ?" "Karl !" spregovori Danči, "sinoči veš, da smo ga lomili po podstrešju in flancali upravnika !" "To mi ni treba pripovedovati, že sam vem !" "To sem ti kar tako rekel, da te opomnim na njegovo "počitniško škatlo" !" "Kaj mislite s tem ? Ste me osumili, da sem kradel ! Me imate za tatu ?! Kdo si mi upa to reči ?" "Jaz !" zaupije Danči nadenj in stopi korak naprej. Gledala sta se nekaj časa z divjim pogledom, ko bi bila dva poglavarja in se bosta zdaj, zdaj spoprijela. "Danči, zapomni si tole, drago mi boš plačal !" Stal je v krogu. Obkoljevali smo ga kot sovražnika, a sedaj smo ga imeli radi kot še nikoli. Radi bi mu povedali le nekaj besed, ki bi ga ne zadele preveč in bi mu bile samo v pouk. "Kaj pa mislite zdaj narediti z mano !?" "Karlek, ti veš, da ne gre kar tako. Sinoči si rabutal lešnike kar iz "počitniške torbe." Za lešniki je treba plezati po leski in po trnju. Zmenili smo se, da bomo vsi enako pobirali, ti si se pa kar zlagal !" "Kdo me je videl ? Naj zine !" "Karlek, videli smo te, vsi, saj si ravno takrat nesrečno nesel pest v žep, ko je upravnik prižgal luč ! Kaj naj torej sedaj naredimo s teboj ?" "Kar naredite, kar hočete ta vaša oslarije me ne bo ganila ! Neumnosti počenjate ! Milan se ti ne zdi nič ~~neumno~~ neumno ?" Milan je gledal v tla, rad bi Karlu pritrnil, vendar je vedel kaj smo se zmenili in moral je obljubo držati. "Karl, kaznujemo te !" Hm, kako le ? Kaznujte " je posmehljivo pripomnil. "Da, kaznujemo, Danči ti bo pa kazen povedal, da ne boš mislil, da je to le moja izmišljotina !" "No, torej, da se pripravim na brce, na zapor, na špecanje, tepež, rabutanje ali kaj ? Naj že vendar kateri kaj spregovori !" "Karli" reče Danči žalostno "kaznujemo te s tednom pripora !" "Kakšnega pripora ? Ponoči bom doma, ko bom ~~xxx~~ drnjuhal, od učne ure ne bom pobegnil, zaklinjam se !" "Govoriš same neumnosti, Karli. Če nas hočeš zmešati, se motiš?" je rekel Milan, vstal in si otepel listje.

"Teden dni ne smeš rabutati ! Smo se pomenili ?" "Kdo bo meni to prepovedal ?" "Tako smo se zmenili in sklepa ne bomo predrugarili čili, razumeš !" reče zdajci Danči srdito, ko se je Karl že toliko obotavljal. "Delal bom, kar se bo meni ljubilo. Takšni paglavci, ki so smrkavi kot si ti, Danč, me ne bodo sodili in mi dajali nasvetov !" Danč si je urno potegnul s prstom pod nosom, kot bi bil prepričan, da je res smrkav. "Fantje, vi ste bedaki !" "Mogoče tudi ?" reče Danči, vemo pa, da še primoremo tvojo neumno pamet !" "Kdo je neumnej ?" "Mir !" zapovem zdajci, kajti Karel in Danč sta se spet gledala kot petelina, ki bosta zdaj, zdaj planila drug v drugega in si skljuvala lepe rdeče rože na glavi....

Karl je svoboden...

Karlu je kazen kmalu potekla, pa tudi prestal jo je prav moško. Nič se ni obotavljal, če se je "slučajno" katerikrat zmotil in se zatekel v sadovnjak in smo mu mi rekli, da mora kar domov. V soboto popoldne je bilo kopanje za fante in dekleta. Fantje smo se ponavadi kopali prej, ker so dekleta bolj zamudna. V drvarnici, ki pa je bila

nekako v prvem nadstropju, smo sekali drva in zbirali trske. Pa to je bil le večinoma izgovor. Kar prisluhnite, kaj je imel Karl za bregom. Karl je odložil sekuro in začel robantiti. "Zadosti sem sek vsak nekaj ! Ti nisi še nič !" mi je jezno rekel. "Če še nisem, bom pa še, pa v redu !" "Na pojdi sem, pa sekaj, ali pa samo tolči s sekuro po deski !" "Zakaj ?" ga začudeno vprašam. "No, brž ! Boš že videl !" Prijel sem sekuro in udarjal po polomljeni ograji. "Bolj hitro, lenuh ! Lahko zasumijo !" "Kdo bo zasumil, kaj ?" Ni mi hot povedati skrivnosti. Stiskal se je k trhljim deskam, nekaj prisluškoval, nato pa brskal po smeteh in iverih. "Karl, pa kaj te obseda. S neumen ali kaj ti je !?" "Tiho čvekač ! Bi mi rad vse pokvaril." "F povej, kaj je tisto vse, pa bom tiho. Če hočeš, bom tolkel še tebe po glavi, lahko dokažem !" "Ni se treba nič šopiriti, da me ne raz jeziš !" "Kaj pa misliš, da se te bojim !?" mu odvrnem prostodušno "Pojdi sem!" mi reče natiho, da sem komaj po kretnji njegove roke in po ustnicah ugotovil kar je mislil. "Poglej sem !" "Kam~~xxx~~ sem?" "Sem, sem vidiš !" in z roko me je tlačil v iveri. "Au, tepec, nos sem si nabodel !" "Beži, beži stran, s teboj kaj delati !" "He, tako se pa spet ne greva !" sem si mislil. "Ko sem že tukaj, hočem videti tisto zanimivost !" "No vidiš ?" "Ne, nič ne vidim !" Čeprav sem videl, sem mu kar rekel, da nič ne vem za kaj se gre, kajti bal sem se, da me ne bo Karl slej ko prej pograbil za ovratnik in me vrgel v stran. "Ti, kako se ti zdijo, kaj njene noge ?" "Nič kaj posebnega," a že sem mislil reči drugače, kajti stopila je pod tuš in si sprala milo, da se je videla njena vitka postava čisto razločno iz ptičje perspektive. Lasje so ji viseli po belih ramah in zdaj je dvignila roke kvišku in jih nesla na zatilnik, da so se dvignile mlade prsi. Popravljala si je lase, si jih mršila, nato jih pa zvezala z rdečim trakom. Voda je tekla iz tušev in se razlivala po tleh. Nalila si je vode v bano in previdno stopila vanjo. Sopara mi je silila v oči, vendar sem zdržal. Stopila je previdno kot bi hodila po iglah. Vrgla si je mokre lase, ki so ji silili na oči z eno samo urno kretnjo na hrbet. "Kri, ah !" sem nevede in nehote javkal ob pogledu. "Hej, menjajva. Zadosti imaš !" Nisem ga slišal še kar naprej sem tiščal nos v deske in užival v gledanju.

+++++
 * * * * *

Sintič Jože

Le š n i k i

Večerilo se je. Po internatu se je slišalo petje, vpitje in žvižganje. Med vsem tem dirndajem, ki je bil nam nekaj vsakdanjega, je rezko odmeval upravnikov zapovedajoči glas. Komaj smo zaslišali upravnikove urne korake, že smo se poskrili, kot podgane. Bali smo se njegovih strašnih pogledov iznad črnih očal. "Že gre, za mano, da nas ne dobi tu !" je zaklical Karl in zdrvel v likalnico. Za njim smo posmukali še ostali potuhnjenci, ki smo se čutili pred upravnikom krivce in razbojnike. Saj tako nas je mnogokrat imenoval Pa tudi izraz "barbar" mu ni bil prav nič tuj in je bil pri njemu toliko vsakdanji in udomačen, kot je bilo pri nas nagajanje, pretepanje in vpitje. Likalnica je bilo zasilno skladišče, v njej je bil nakopičenih dve vrsti starih oguljenih modrocev. Pa tudi nekaj novi je bilo, če je kateri novi prišel, da ga je lahko dobil. Karl je splezal za nove in zapovedoval kot voskovodja, mi smo pa morali rit z nosovi po smrdljivem kupu "odpadkov". "Le potrpi, ne bo ti nos odpadel, če boš malo ovohal tisto nemarščino !" je tolažil tega ali onega upornika, ki mu niso bile tiste razmere po volji.

Upravnik je vstopil v sobo. Potuhnili smo se in mirovali. Karl se je še pograbil za svoj kljukasti nos, da mu ne bi delal neprilike, kajti prelepo je znal zapeti ko mu je Karl dal popolno svobodo. Naho to je bila že udomačena internatska bolezen, kajti brodili smo po potoku za ribami, skakali smo zmeraj bosi po ~~travi~~ deževju ali sneg vseeno nam je bilo. Le kako naj bi bili potem zdravi. Karl je prvi pokukal izza svojega skrivališča. "He, Kočnik, le pridi sem!" Karl je klaverno splezal iz vdolbine in stopil pred upravnika, klaverno, kot zločinec, ki se zave svoje krivde. "Kaj pa imaš tukaj? Ne veš kje je tvoje delo. Koliko drv si že sežagal?" "Deset polen." "Komaj deset! Sedaj se pa še skrivaš? Tako, sedaj jih boš sežagal namesto petdeset sto. Razumeš?" "Razumem!" "Tako boste še vse raztrgali, tile so že čisto slabi" in z roko je dvignil raztrgan štrmac. Ni se malo začudil, ko je videl pod njim ležati Jagra, kar spregovoriti mu ni dalo. Še predno ga je utegnil upravnik vprašati kaj vendar počenja in če se mu morda ne meša, je že stal Joger pokonci. "Sto! Razumem!" Zdajci pogleda izpod sosednega kupa "odpadkov" umazana bosa noga. Karl se ni mogel zadržati in dregnul je Jogra v hrbet, da je fantje kar poskočil, pa še zaletel bi se kmalu. Skočil je Danču na trebuh. "Juh, auuu, auuu, klada butasta" se je drl glasno Danči nad Jogra. Danč je ugledal upravnika. Bila sta oba presenečena. "A tako torej mi kupujemo, vi boste pa uničevali. Splo, ali veste čigav denar gre za to? Vaši starši in oblast plačujejo, vi pa vse to izkoriščate! Kočnik, kaj te ni nič sram! Kaj je bil tvoj oče?" "Ubili so ga!" "Ubili so ga, a ti ne spoštuješ tiste ga za kar smo se borili!"

"Naučil vas bom, da si boste zapomnili! Kočnik, napiši vse, ki ste bili tukaj, potem mi pa prinesi v pisarno!" "Razumem", je odvrnil še predno ga je upravnik vprašal po tem odgovoru, kajti dobro je poznal njegova vprašanja in en sam teman pogled mu je tako pomagal bolj misliti. "Po večerji, da ste mi vsi v učilnici, se bom tam naprej pogovorili, za sedaj boste počistili vse hodnike!" Samo pometli?" pripomne Danč zvedavo, ki mu je bila kaznen že zdavnj prejšnja, ko je upravnik še ni "uradno" objavil. "Poribati je tre vse! Predno dela ne opravite, nimate dostopa ne na (vrt) igrišče, ne k nobeni igri!" Stekli smo veseli, da jih nismo preveč slišali ali celo za darilo katere prejeli. Spočetka smo še malo poskušali ribati, a kmalu smo se ulenili in začeli smo se pogovarjati. Posedli smo po stopnicah in drug drugega polivali, ko smo se pa tudi te igr naveličali, smo začeli metati v ris. Naš ris je bil kar vedro umazane vode in vanj smo metali stare avstroogrške novce, ki smo jih staknili po podstrešjih. Kdor je zadel je bil oproščen ribanja, ker smo se v tej stroki vsi dobro spoznali je ostal samo še eden "ribač" pa še temu se ni ljubilo.

"Imaš še kaj za pod zob?" me vpraša Karl na samem, kajti ved je, če nas bi bilo veliko ne bi dobil nič, ker bi zahtevali vsi, jaz bi pa rekel tako kot sem imel navado: "Če dam enemu, se drugim zamerim, za vse pa nimam!" "Nekaj lešnikov imam še." "Hajdi z mano!" Stekla sva po stopnicah in kmalu odmetala raztrgane zglavni ke. "Ti, kaj če naju upravnik zasači tukaj?" rečem Karlu. "Nič hudega, pobegneva mu. Bom že jaz poribal namesto tebe, če bo treba!" "Drži!" "Na, primi!" A še nisem utegnil dobro seči v paket, ko s vrata odpro in v sobo so se vsuli vsi moji prijatelji, sokrivci, ki so bili deležni najine kazni. Danč je bil na čelu. "Fantje, zdaj bomo pa grizli!" se zadere Danč in skoči k meni. Prav tako so naredili (drugi) ostali njegovi pajdaši, a Karl je bil to pot na moji strani in z dvema kretnjama svojih močnih rok je vse pognal, na sobni prag, odkoder so zvedavo in poželjivo gledali, kot lačni volkovi. "Kar po lahko, fantki! Nič ne boste razsajali, če ne vam že jaz navijem strune, da bodo pele lepše od Lopičeve violine!" Fantje so vedeli, da se "gospodar" ne norčuje, ker so videli njegov mračno čelo in jezen pogled.

Češka narodna :

Z a k l a d

Čestokrat preišljujem	Razdal bi vse ljudem,
v tej pomladni noči,	dal zemljo in nebo,
kaj bi neki storil,	le nekaj bi obdržal :
če svet imel bi v svoji moči.	mamico svojo.

Iz češčine prevedel Kramar Janez

 @@@@@@@@@@

Jože Prešeren

K o u t i h n e š t i ...

Ko utihneš ti,
 mije, kot bi ugasnila luč
 in sem, v temi -
 brez tvojih besed -
 bom umrl.
 In se bojim tega,
 zato govori,
 kaj veselega povej,
 da mi ne vžalostiš srca.

x-x-x-x-x-x-x-x
 @@@@@@

Kolenc Drago

B o d i m o p r a k t i č n i !

Nekateri višji forumi me dalj časa navijajo, da bi se zopet kaj oglašil. Pravzaprav mi hodi to precej narobe. Clovek je večkrat zaposlen in tudi ni enostavno sestiti in napisati prav tisto, kar ti nikakor noče pasti na pamet. Že nekoč preje sem se spravil k pisanju, toda dobil nisem nobenega navodila, kakor pravijo temu pesniki. Sedel sem kake pol ure in se praskal po glavi, tako da je oče omenil, da me bo ostrigel na balin, če ne bom nehal. Svoje grožnje pa ni utegnil izpolniti, kajti ravno takrat je prišel neki moj znanec "pogledat, če še živim". Pojasnil sem mu, da živim še, in omenil, da pa najbrž ne bom dolgo.

Tega mi ni preveč verjel in sicer je imel prav.

Svetoval mi je, naj napišem kako ljubezensko zgodbo. "Take povesti ljudje še vedno radi ~~ker~~ bero", je dejal, "in zakaj ne bi tudi ti s to stvarjo uspel".

Mencal sem.

"Že, že ! Bilo bi sijajno ! Toda jaz bi rad napisal nekaj realnega, prepričljivega. V ljubezni namreč še nisem kvalificiran".

"Strela !" je rekel moj znanec. "Zakaj se pa ne zaljubiš ?"

"Hm, ja ! To se že lepo sliši ! Toda reči je lahko, storiti pa teže !"

"Tepec !" je rekel moj znanec in šel.

Zmedel sem se in nisem opazil, kako sem namesto peresa namočil v črnilo svoj prst.

Iz vsega tega že lahko ugotovite, da imam zelo malo fantazije. Kratko in malo, ničesar mi ni padlo na pamet. In vendar imajo nekateri piscitako veliko snovi, da si najamejo celo osebne tajnice, za dejansko pomoč nekaj pa tudi za druge namene. Sicer bi lahko tudi

jaz pisal o raznih stvareh, toda nisem se domislil. Pri tem sem pomiloval pesnike. To imajo dela z eno pesnico ! Ti ljudje morajo imeti močno srce in nizek krvni pritisk. Še razne bedarije sem premišljeval, toda uganil nisem nič pametnega.

Tedaj pa so se vrata odprla in prišla je neka ženska iz vasi. Ker je starejša je ne bom opisoval. Prišla je torej in me naprosila da bi ji iz mesta prinesel neko stvar. Jaz sem seveda vljudno obljubil.

Prinesel sem tisto stvar iz mesta, a sem že naslednji dan mora po drugo. In ker mi je ženska dala premalo denarja, sem moral drugo stvar doplačati sam. Postal sem oprezen.

Tretji dan mi je prinesla kup receptov, češ, naj iz lekarne prinesem zdravila. Jaz sem iz obzirnosti do bolnikov sicer obljubil a podvomil, če bo dovolj denarja.

"Brez skrbi !" je rekla. Če bo pa premalo, pa ti doplačaj !"

Sel sem v lekarno. Nikjer nikogar, le ena obila prodajalka se je živahno pogovarjala z neko znanko. Vljudno sem pozdravil in se postavil ob pult.

Čakam, čakam. Eno, dve, pet minut ! Nikče se ne zmeni zame. Kri mi je šinila v glavo. Ošabno sem obrnil glavo in rekel porogljivo :

"Prosim, kdaj pa boste predvidoma končali razgovor ?!"

Kakor vidite sem zmerom vljuden, razen v primerih, kadar nisem. Vendar sem to pot uspel. Dala mi je zdravila, jaz pa sem s svojim doplačal, kar je bilo premalo. Potem sem jo, urno mahnil na postajo, a sem se moral spotoma ustaviti, ker mi je počila aktovka. S tem sem se seveda precej zamudil in na peronu sem ugotovil, da sem zamudil vlak.

Postal sem resnično jezen. Ko sem prišel z naslednjim vlakom domov, sem predložil svojemu odjemalcu z zdravili vred tudi dolg. Ženska pa je dejala, naj počakam do prvega, ker nima denarja.

Se zmerom čakam !

Zgodilo pa se je, da sem dva dni zatem zbolel. In ženska je zopet prišla. Ko pa je videla, da sem bolan, je omenila, da bo najbrž gama morala v mesto. Brž sem pograbil rešilno bilko.

"Čakajte", sem delaj "ali ne bi prinesli iz lekarne malo siru pa ? Mislim, da mi bi koristil".

Mencala je.

"No, ja ! Pa bom !"

Dal sem ji nekaj denarja.

"Pa če bo premalo ?" jo je zaskrbelo.

"Pa iz svojega doplačajte !"

S tem so se razburljivi dnevi mojega življenja zaključili. Nikdar več je ni bilo !

eeeeeeeeeeeeeeee

Jože Prešeren

R a z p o l o ž e n j e

Veter, ki piha čez polje,
in sanje, ki jadrajo z njim
in breze, ki pesem šumijo,
in jaz, ki pod njimi sedim.

Zdi se, da jokajo breze
in veter, da žalostow je
in sanje, da niso vesele -
meni otožno je vse.

Pa sem se vendarle vprašal
zakaj je otožno tako ?
In je srce odvrnilo,
da nikdar ni srečno bilo.

Jože Prešeren

Z v e č e r

Zvečer vsa polja utihnejo, umro
in v meni je le še spomin
na vse, kar je podnevi bilo.
Zvečer tudi midva utihnila bova
in nama ostal bo le še spomin na vse to.

♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦ ♦

✠✠✠✠✠✠✠✠✠✠

Rifelj Rezika

U b i j a l e c

Bilo je leta 1955. Za dan in mesec sem že pozabika, vem pa, da je bil tisti dan lep. Sonce je toplo pošiljalo svoje žarke na zemljo. Stotero luči jemrgolelo v različnih barvah, tako da te je vsega prevzelo. S prijateljico sva opazovali to pravljično svetlobo. Nekaj sva sedeli na klopci in zrla svaka svojim mislim. Kmalu se je zbral okrog naju mnogo tovarišev, ki so nama nagajali. Toda najine misli so bile obrnjene drugam, tako da sva čutili, da morava oditi v samoto, kjer bi naju ne motili nagajivci. Odšli sva, držeč se za roko proti Novemu mestu. V mestu sva stopili v slaščičarno in od tam sva krenili proti Ragovemu logu.

Že od daleč naju je pozdravljalo šumenje dreves in rahlo pluskanje Krke, ki je naju vabila s svojimi valčki. Nekaj časa sva obstali kot pribiti na mostu in zrla to prečudovito lepoto.

Iz svojih misli in sanj sva se zadržali in krenili proti gozdu. Med potjo sva redkokdaj spregovorili. Ko sva prišli v gozd, sva se vsedli na nizko leseno klop. Nekaj časa sva se pogovarjali o različnih stvareh, nato pa sva umolknila. Pred nama je zašumelo, lahen vetrič je potegnil in zamajali so se vrhovi dreves ter naju ometali z listjem. Sedaj sva se šele spomnili, da je jesen. Gledali sva usale liste, ki so nama padali po telesu. Grenka tesnoba je naju prevzela in zdelo se je nama, da stojiva pred nečem strašnim...

Ko sva tako sedeli osamljeni in opazovali jesen, se me nekdo prav narahlo dotakne rame. Ozrem se in zagledam pred seboj..... neznanega človeka - vsega raztrganega in umazanega. Sprva se vga prestrašim, a ko vidim, da je človek prijazen in da hoče govoriti, se radovedno ozrem vanj. Možno vidi, da sem radovedna, se vsede zraven mene ter me navdušeno ogleduje. Ko vidi, da je tudi prijateljica radovedna, začne obema naglas pripovedovati :

" Bil sem tudi jaz nekoč mlad in pošten, kakor ste vi, " je začel pripovedovati. " Doma sem bil kmetov. Uboga, oče in mati sta se zelo trudila, da me nečesa izučita, da postanem tako rekoč sam gospodar. In res, dala sta me v šolo, da bi se izučil za kuharja kar me je najbolj veselilo. Prišel sem v šolo, star okoli sedemnajset let. Sprva mi ni šlo težko in sem bil zelo vesel. Pozneje sem zvedel da bom moral oditi domov, ker me starši ne morejo več vzdrževati. Začelo me je skrbeti, kako bi še dalje ostal na tej lepi šoli.

Bil sem v najlepših letih in sem začel gledati za dekletimi. Dob sem kmalu deklo, ki sem jo iz srca ljubil, a spoznal sem, da me ona zavrača, zato, ker sem bil zelo reven. Spoznal sem, da sem revež in skušal sem priti do bogastva. Imel sem prijatelja, ki je bil iz dobre, bogate hiše. Vedno je imel dosti oblek in denarja, da ga je trošil po restavracijah in ga zapravljjal za dekleta. Težko ali oni je kupil verižico ali prstan. Rad je imel dekleta, ljubil pa je zelo mojo Marico. Marica ga je zelo ljubila in se vedno bolj oddaljevala od mene. Prijateljica sem začel sovražiti.

Nekoč sem mu celo zagrozil, da ga ubijem, če ne pusti na miru Marice. Prijatelj me je pogledal in se mi nasmehnil. Pograbila me je jeza in hotel sem izrabiti ugodnost, da mu jo zagodem.

Zaželel sem si, da bi bil bogat, tako bogat, da bi omrežil vsako deklo.

Drugi dan nisem šel v šolo, šel sem v gozd in čakal prijatelja na preži. Imel sem namen, vzeti mu denar in pobegniti. Iz sovraštva sem ga hotel celo ubiti. Joj, kako grozna misel! Tega si nisem mogel predstavljati, da bi bil ubijalec.

Zašumi.... Vstrepetal sem. In kaj zagledam -- Moj prijatelj vodi s seboj mojo ljubljeno, za vselej ugrabljeno. Oho, se mi samo reži, zaškrtam z zobmi ter se z odprtimi pestmi zaletim v" Požrl je slino in umolknil.

"V njega?" vprašam jaz otroško začudeno.

"Ne, mala, ne v njega. Zaletim se ~~na~~ v njo, jo podrem in zgrabim ter jo odnesem izpred njega v gozd.

"In kaj ste storili z njo?" vpraša prijateljica, ko je videl da mož molči. "Kaj sem naredil z njo?" se zasmeje prisiljeno.

Zagrabil sem jo za vrat, jo objel in stisnil...

"Kaj, ste jo umorili?" vprašam jaz, ki sem s silo zadrževala jok. "Da, mala, ubil sem jo. Ubil sem njo in umoril samega sebe. Sedaj razumeš, mala?" "Da, razumem," rečem jaz jokajoče ter pogledam prestrašeno človeka -- ubogega, zamazanega.

"Ne boj se me, mala," povzame on zopet besedo. Nočem več ubijati. Zasveti se mu solza v očeh in odgovori: "Mučno sem od takrat prestal v ječi dvajset let. Kesal sem se. Nihče se me ni usmilil. Nisem bil usmiljenja vreden. Vedno sem premišljeval, kako bom to povedal med ljudi, kadar pridem ubog in star domov. Premišljeval sem, kako naj pridem na materin grob in ji to povem. Ali mi bo odpustila? Pogostosem se spominjal tudi nje, ko mi je zadnjikrat rekla: "Drago boš poplačan s tem... Ne bom zastonj umirala.... Ne bo zastonj plakal moj ubogi."

Ko vidim, da je mož utihnil in se zamisli, sem hotela zopet pogovor. Vprašala sem ga. "Ali ste potem še kdaj srečali prijatelja Srček, kako si radoveden... Prav, vse ti bom povedal. Da videl sem ga, govoril sem z njim in odpustil mi je. Odpustil je ubijalcu, zavržencu.

"Ali ste ga potem še kdaj videli?" vpraša moja prijateljica. "Ne, potem ga nisem več. Ne bi si ga želel videti. Strah me je pred njim, groza me strese, kadar se spomnim."

Ko je končal te besede, je bilo nekaj časa vse tiho. Še jaz se nisem upala motiti te strašne tišine, ki se mi je ta čas zdela tako grozna. Naposled pa sem se le opogumila in boječe rekla: "Kaj boste pa sedaj storili?"

On me začudeno pogleda, nato me pa zopet prijazno nagovori: "Sedaj se bom pa vrnil domov. Saj nimam doma, pa vseeno hočem oditi v tisti prijazni domači kraj. Še enkrat hočem objeti s pogledom rodno vas, kjer je bilo moje otroško veselje, ko sem imel še svoje starše in sem jih poslušal. Potem, ko si bom še vse ogledal, bom odšel v svet. Beračil bom, če se me bo kdo usmilil. Pa saj bi rad kmalu umrl. Mislim, da ne bom več dolgo živel, rad bi videl, da ne bi bil strah ljudem."

Umolknil je.... Pogledala sem ga. Majhen, ubog, mršav, se mi je zazdel ta trenutek. Zasmilil se mi je. Iz očesa so mi kanili dve solzi, solzi bridkega spoznanja do tega človeka.

Fremaknil se je, spotaknil, vstal in naju pogledal. Imel je rdeče oči. "Moram oditi," je dejal tiho. "Noč je že". Pogledala sem proti zatonu. Sonce je bilo že daleč za gorami. Tudi ono je bil je bilo rdeče, kakor da tudi ono ve, kaj je s tem človekom.

Vstali sva . Podali sva mu roko in mu želeli srečo. Nisva se mu upali pogledati v (obraz) oči, v tiste velike ~~ru~~ rdeče oči. Čuti sva v srcu britkost in nisva se je znali razložiti. Ko je odšel sv še dolgo, molče gledali za njim.

Čez kratek čas sva se spogledali in z roko v roki odšli iz samote. Med potjo sva redkokdaj spregovorili.

Najine misli so se ustavljale, zašle so daleč in se izgubliale

::*:*:*:*:*:*:*:*:*

Kramar Janez

S l o v o

Kot tvoje žalostno i moje je srce,
ko dajem roko ti v slovo.
Vendar pozabi ! Naj hudo
ne bo ti ;
ne muči me s solzami zdaj, dekle,
ko najini razhajata se poti.

Pač rad sem te imel,
ne misli, da sem le igral.
Kako pogostokrat pred tvojo sliko
v svojem srcu sem strmeč obstal.

Vendar slepilo sreče kratko je bilo.
Ko segla sva po njem z roko
mislič, da sreča nama le ne bo lagala,
na razpotju ob slovesu sva obstala.

++*+*+*+*+*+*+*

K.H.Macha

K a r l o v T i n

Je kukovica v temni gozd
zakukala, zaplakala
pod Tinom Karlovim
" Karlov Tin, o slavni grad,
spomin junaka zapuščenega ;
slava senci, slava grobu ;
palo je že sonce, zvezda,
ti stojiš še mrk in pust ;
o Karlov Tin, o Karlov Tin !"

Iz češčine prevedel Kramar Janez

--*-*-*-*-*-*-*

e+e+e+e+e+e

Jože Prešeren

K o t k l i c

Kot klic, ki se izgubi
in pride nazaj le odmev,
taka, ljubezen, si ti,
ki zapustiš mi vse to na papirju.

In to je zdaj krivo, da sem te dni
kot izgubljenec, ki išče in išče poti
in kliče in kliče,
pa le odmev srca dobi...

..*.*.*.*.*.*.*.*
-o-o-o-o-

Jože Prešeren

Prezgodaj vzcveteli pomladni roži

Prezgodaj, uboga, razpela svoja si usta,
prezgodaj začela si čare vabljive kazati očem.
Ždaj si le taka uvela roža,
ki žalost vzbudi vsem ljudem.

Zdaj sem spet žalosten jaz,
ki prej vsaj ob tebi bil sem vesel.
Morda bo še kdaj prišel čas,
ki bo pamet prinesel rožam, ljudem.

o-o-o-o-o-o-o-o-o-o
..*.*.*.*.*.*.*.*

Kramar Janez

N a b r e g u p o t o k a

Potok teče kot življenje
brez cilja venomer :
zdaj prijetno žubori,
pa spet se leno vije,
zrcali v njem se sonce
in večer,
čist je
in teman
in , kot življenje in ljubezen,
razumeti skušaš ga zaman.

..*.*.*.*.*.*.*.*
o-o-o-o-o-o-o-o-o-o

